

TEKNOFEODAL GÖZETİM TOPLUMU: ÇEMBER ROMANINDA İKTİDAR, VERİ VE ÖZGÜRLÜK

Çağdaş edebiyatın önemli distopyalarından biri olan Dave Eggers'in *Çember* adlı romanı üzerinden; teknoloji devlerinin birey ve toplum üzerindeki etkilerini, bu şirketlerin modern çağın yeni feodal beyleri gibi davranarak bireyleri gözetim ve veri bağımlılığı yoluyla kontrol altına alışlarını ve adalet-eşitlik kavramlarını teknofeodalizm bağlamında nasıl yeniden tanımladıklarını günümüz toplumsal koşullarıyla ilişkilendirerek bir edebî eleştiri yazınız.

PROJEYİ HAZIRLAYAN ÖĞRENCİNİN

ADI SOYADI :

SINIFI :

Sınıf Düzeyi	İçerik	Proje Kazanımları	Süre	Puanlama Yöntemi
12. Sınıf	<p><i>Çember</i> romanının ayrıntılı incelenmesi: teknoloji şirketlerinin birey üzerindeki etkisi, gözetim toplumu ve şeffaflık ideolojisi.</p> <p>Dave Eggers'in yaşamı, edebî anlayışı ve çağdaş dünya edebiyatındaki yeri.</p>	<p>Birey-toplum-iktidar ilişkisini edebiyat üzerinden kavrayabilme.</p> <p>Teknofeodalizm bağlamında eleştiri yapabilme.</p> <p>Distopya çözümlemesi, toplumcu eleştiri ve iktidar söylemleri kuramlarını uygulayabilme</p> <p>Eleştirel düşünme, yorum yapma ve akademik yazı becerisi geliştirebilme.</p>	Öğretim yılı süresince	Dereceli Puanlama Anahtarı
12.Sınıf	<p>Teknofeodalizm kavramının tanımı ve romandaki karşılıklarının belirlenmesi.</p> <p>Romanın günümüz dijital toplumu ve teknoloji devlerinin toplumsal etkileriyle karşılaştırılması.</p> <p>Çalışma sonuçlarının edebî eleştiri formatında yazılması</p>	<p>Dünya edebiyatında çağdaş distopyaların toplumsal ve bireysel sorunları nasıl yansıttığını tartışabilme</p> <p>İzleme, araştırma, karşılaştırma, inceleme, yorumlama, değerlendirme</p>	Öğretim yılı süresince	Dereceli Puanlama Anahtarı

Sevgili Öğrenciler;

Bu projede sizden, Dave Eggers'in *Çember* adlı romanını ayrıntılı biçimde incelemeniz istenmektedir. Romanda teknoloji şirketlerinin iktidar yapıları, gözetim mekanizmaları ve bireyin özgürlük mücadelesi ön plandadır. Ayrıca 'teknofeodalizm' kavramı üzerinden, günümüz dünyasındaki teknoloji devlerinin toplumsal ve bireysel yaşam üzerindeki etkileri tartışılacaktır.

İncelemenizde, teknofeodal düzenin bireyin kimliği ve özgürlük mücadelesiyle ilişkisini ele alarak; distopik düzen ile günümüz dijital çağındaki teknoloji devlerinin toplum üzerindeki etkileri arasındaki benzerlik ve farklılıkları tespit etmeniz beklenmektedir.

Yazınızda; Jane Schaffer paragraf tekniğini, alıntılama yöntemlerini kullanarak görüşlerinizi gerekçelendiriniz:

(Sadece gelişme paragrafları bu plana uygun yazılır. Giriş ve sonuç bu plana (JS) uymaz.)

TS–CD–CM–CS Formathlı Analiz Yazımı (Jane Schaffer Tekniği)

- **Topic Sentence (TS):** (Paragrafın konusu-İddia-Argüman)
- **Concrete Detail (CD):** (Alıntı-kanıt-somut veri) Metinden en az bir alıntı seçin.
- **Commentary (CM)x2:** (Tespit-Yorum) Her alıntıyı analiz edip, iki tespit-yorum cümlesi yazın.
- **Concluding Sentence (CS):** (Sonuç Cümlesi) Paragrafı genel bir çıkarım veya eleştirel bakış açısıyla bitirin.

Akademik Yazım Formatı Hakkında

Bu edebi eleştiri çalışmanızda, MLA alıntılama stili kullanılmalıdır. MLA stili, edebi metin analizlerinde yaygın olarak tercih edilir. Alıntılarınızı aşağıdaki gibi yapmalısınız:

Metin içi alıntı-atıf: (Yazar Soyadı Sayfa No) → Örneğin: (Atay 58)

Kaynakça (Referans): Metnin sonunda "KAYNAKÇA" başlığı altında aşağıdaki şekilde yazılmalıdır:
Atay, Oğuz. Korkuyu Beklerken. İletişim Yayınları, 1990.

ARAŞTIRMA/ÖN ÇALIŞMA-UYGULAMA

Projeniz aşağıdaki bölümlerden oluşmalıdır:

- **Kapak**
- **İçindekiler** – Sayfa numarası belirtilerek oluşturulur.
 - Ön söz
 - İçindekiler
 - Yazar ve Dönem Tanıtımı
 - Edebî Eleştiri
 - Öğrencinin kendi yorumu (bu projeden ne öğrendiği)
 - Bibliyografya
 - Ön kapak ve arka kapak

İçerik

AŞAMA 1

- Dave Eggers'in yaşamı, edebî kişiliği ve çağdaş dünya edebiyatındaki yeri hakkında araştırma yapılması.
- *Çember* romanının ayrıntılı incelenmesi; eserde teknoloji şirketlerinin birey ve toplum üzerindeki etkisi, gözetim toplumu, şeffaflık ideolojisi ve özgürlük sorunsalı.
- Romanın biçim özelliklerinin, anlatım tekniklerinin ve temalarının tespit edilmesi.
- Eserin distopik unsurları ile günümüz dijital toplumundaki benzerliklerin belirlenmesi.

AŞAMA 2

- Yapılan incelemeler sonucunda, *Çember* romanında iktidar, gözetim, veri toplama süreçleri ve bireyin kimlik/özgürlük arayışı arasındaki ilişkilerin ortaya konulması.
- Bu bağlamda "teknofeodalizm" kavramının romandaki karşılıklarının ele alınması.
- Eserdeki gözlemlerin günümüz toplumsal koşulları ve teknoloji devlerinin birey üzerindeki etkileri ile karşılaştırılması.
- **Sonsöz**
 - Ödevin seçilme nedeni
 - Ödev hazırlığı sürecinde yaşadıklarınız
 - Ödevin kişisel gelişiminize, bakış açınıza katkısı
 - Gözlem ya da incelemelerinizde kişilerle kurduğunuz empati ve yaşadığınız duygular
- **Kaynakça** (Yararlandığınız tüm kaynakları belirtmelisiniz.)

I. ARA KONTROL (Planlama)

Romanın okunmaya başlanması, Dave Eggers'in yaşamı ve edebî anlayışı üzerine ön araştırma yapılması, dönemsel sosyal-kültürel bağlamın incelenmesi; proje planının ders öğretmeni ile paylaşılması gerekmektedir.

II. ARA KONTROL (Taslak)

Çember romanının tema, zihniyet ve biçim çözümlerinin yazılması, Teknofeodalizm, iktidar, gözetim ve özgürlük başlıkları altında taslak eleştiri notlarının oluşturulması gerekmektedir. Proje öğretmeninizle taslak paylaşılmalıdır.

ÖNERİLER

Seçtiğiniz çalışmaya farklı açılardan bakabilmek, özgün değerlendirme ve karşılaştırmalar yapabilmek için farklı kaynaklardan yararlanmalısınız. Okul kütüphanemizdeki kaynaklardan, il ve ilçe kütüphanelerinden, edebiyat dergilerinden ve sitelerinden faydalanabilirsiniz.

PROJE TAKVİMİ

1. **TASLAK TESLİMİ: 16-18 Aralık 2025**
2. **TASLAK TESLİMİ: 3-5 Şubat 2026**
PROJE TESLİMİ: 8-9 Nisan 2026

Değerlendirme:

Projeniz yönergedeki özellikler ölçüt alınarak değerlendirilecektir.

12. SINIF İÇİN PROJE DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ

2025-2026 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI SEÇMELİ TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI PROJE DEĞERLENDİRME RUBRİĞİ

Öğrencinin Adı-Soyadı:
Proje Konusu:

Numarası:

Sınıfı:

Tarih:

KATEGORİ	ÇOK İYİ	İYİ	ORTA	GELİŞTİRİLMELİ	Yetersiz (0)	Puan	Öğretmen Görüşü
PROJE İÇERİĞİ (Kavrama, tutarlılık, örneklendirme, karşılaştırma, özgünlük ve orijinallik)	Öğrenci konuyu kavramış, dosyayı kendi içinde tutarlı ve konu bütünlüğü içinde vermiş, orijinal ve özgün örneklendirmelerle etkili hale getirmiştir. (34)	Öğrenci konuyu kavramış, dosyayı kendi içinde tutarlı ve konu bütünlüğü içinde vermiş, örneklendirmelerle etkili hale getirmiştir. (26)	Öğrenci konuyu kısmen kavramış, konu bütünlüğünü tam olarak sağlayamamış, sıradan örnekler vermiştir. (18)	Öğrenci konunun çok az bir kısmını kavramış, konu bütünlüğünü sağlayamamış ve yetersiz/anlaşılmayan örnekler vermiştir. (10)			
ARAŞTIRMA TEKNİKLERİ (Kaynak kullanımı, kanıt kullanımı, alıntılar, Jane Schaffer tekniği...)	Öğrenci oldukça farklı kaynaklardan faydalanmış, çalışmasını güçlü kanıt ve alıntılarla desteklemiştir. Jane Schaffer tekniğini kullanmıştır. (26)	Öğrenci farklı kaynaklardan faydalanmış, çalışmasını yeterli kanıt ve alıntılarla desteklemiştir. (20)	Öğrenci aynı türde kaynaklardan faydalanmış, çalışmasını kısmen destekleyen kanıt ve alıntılar kullanmıştır. (14)	Öğrenci bir kaynaktan faydalanmış çalışmalarını kanıt ve alıntılarla desteleyememiştir. (6)			
DİL VE ANLATIM (Cümle kuruluşları, sözcük seçimleri, noktalama-yazım kuralları vs...)	Cümleler doğru ve etkili bir şekilde kullanılmıştır, öğrenci zengin bir sözcük hazinesine ve dili etkili kullanma becerisine sahiptir. Yazım kurallarına uyulmuştur ve noktalama işaretleri doğru kullanılmıştır. (26)	Cümlelerde anlatım bozukluğu yoktur, sözcük sayısı yeterlidir. Yazım-noktalama yanlışı yoktur. (20)	Anlatım bozukluğu olan cümleler görülmektedir. Yazım- noktalama hataları vardır. (12)	Sık sık anlatım bozukluklarına rastlanmaktadır. Sözcük hazinesi yetersizdir. Çok sayıda yazım- noktalama yanlışı vardır. (6)			
DÜZEN () Sayfa düzeni () Kapak () Önsöz () İçindekiler () Kaynakça	Belirtilen ölçütlerin tümüne tam olarak yer verilmiştir. (14)	Belirtilen ölçütlerin 4 tanesine yer verilmiştir. (9)	Belirtilen ölçütlerin 3 tanesine yer verilmiştir. (6)	Belirtilen ölçütlerin 1 veya 2 tanesine yer verilmiştir. (3)			
				Toplam Puan			

Öğretmenin Görüşleri:

PROJE DEĞERLENDİRME SONUÇLARI

PROJE TESLİM SÜRECİ	PUAN	ÖĞRENCİ PUAN
Birinci Kontrol (Tüm okul için belirlenen ortak puan verilecektir)	-5	
İkinci Kontrol (Tüm okul için belirlenen ortak puan verilecektir)	-5	
Projenin Zamanında Teslim Edilmesi (Tüm okul için belirlenen ortak puan verilecektir)	-10	